პროლეტარეებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

19 ოქტომბერი შაბათი 1974

ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 246 (16067)

საბჭოთა კავშირის მშრომელებო! იბრძოლეთ მუშაობის მაღალი ხარისხისათვის, უფრო სრულად გამოიყენეთ შიდასაწარმოო რეზერვები! განამტკიცეთ დისციპლინა და ორგანიზებულობა სახალხო მეურნეობის ყველა რგოლში!

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საოქტომბრო მოწოდებიდან.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

ლირსეულად დავამთავროთ განმსაზღვრელი წელი!

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ განხილეს ხუთწლედის მიმდინარე, განმსაზღვრელი წლის ცხრა თვის მანძილზე რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მუშაობის შედეგები და საზოგადოებრივი წესრიგის მდგომარეობა.

მოხსენება გააკეთა საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ ი. ს. შიქელაძემ.

აღინიშნა, რომ ფართო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგად, რომელიც რესპუბლიკის შრომითს კოლექტივებში გაიშალა ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის, წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებისათვის, საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაში წარსულში დაშვებული ჩამორჩენის დაძლევისათვის, გარკვეული წარმატებანი მოპოვებული. ამაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციების პოლიტიკურ-ორგანიზატორული შუშაობის გაძლიერებამ, მისმა გარდაქმნამ მეურნეობისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში დაშვებული შეცდომებისა და ხარვეზების აღმოფხვრის, ნეგატიური მოვლენების ლიკვიდაციის კურსის შესაბამისად.

მრეწველობამ ცხრა თვის გეგმა შეასრულა ჯამადე. 23 სექტემბრის დამატებით გაანარცდა 113 მილიონ მანეთისაზე მეტი პროდუქცია. გადაჭარბებითაა შესრულებული სასაქონლო პროდუქციის წარმოების გეგმაც, მისი ზრდის ტემპმა, გასული წლის შესაბამის პირიოდთან შედარებით შეადგინა 10,6 პროცენტი ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 9 პროცენტისა. ამდენადვე გაიზარდა მთელიანი პროდუქციის საშალო სადღეღამისო წარმოების შრომანდელი დონე.

მთლიანად და ჯადაჯრებებით შესრულდა ელექტროენერგიის გამომუშავების, ქვანახშირის მოპოვების, თუჯის, ფოლადის, ნაგლინის, ფოლადის ნაკეთების, მანგანუმის მაღნის, სინთეზური ბოჭკოს, მინერალური სასუქების, კაბელეულის, სამგზავრო სალუქების, ავტომობილების, სატვირთო ავტომობილების, ცემენტის, შიფერის, ბამბისა და აბრეშუმის ქსოვილების, ტრიკოტაჟის საცვლებისა და ზეწრების ტრიკოტაჟის, ტყავის ფეხსაცმლის, ხორცის, ძეხვეულის, მოუხდელი რძის პროდუქციის, ყველის, კარაქისა და შეცხრილული შეთის წარმოების, ხარისხოვანი ჩაის პირველადი გადამუშავებისა და დაფასოების, ფერეიდნის ჩამოსხმისა და სახალხო მოხმარების მთელი რიგი სხვა საქონლის ამომუშავების გეგმა და შესაბამისად გაიზარდა მათი წარმოება გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით.

პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის გეგმის შესრულებაში ასევე მაღალი მაჩვენებლებს მიაღწიეს ინოსტრანცევის სახელობის ალსრ ამირის ალსრ, სამხრეთ ოსეთის, თბილისის, ქუთაისის, შიაურისა და რისპუბლიკის ბეჭერი რაიონის სამრეწველო სწარმოებმა.

შრომის ნაყოფიერების ცხრა თვის გეგმა გადაჭარბებითაა შესრულებული. მრეწველობის შუშაობის ის მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი წლის დამდეგიდან გაიზარდა 8 პროცენტით. მისი ზრდის ხარჯზე მიღებულია პროდუქციის საერთო მატების 77 პროცენტზე მეტი.

მიღწეულია შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და საშუალო ხელფასის კარგი თანაფარდობა.

გაუჯობესდა მრეწველობის მთელი რიგი საწარმოებისა და დარგების შუშაობის ტექნიკურ-ეკონომიური მაჩვენებლები. მაგალითად, შემცირდა დანაკარგები ელექტროენერგიაში, გაიზარდა ქვანახშირის მოპოვებაზე ერთი მუშის შრომის ნაყოფიერება, უკეთ გამოყენება საწარმოო სიმძლავრეები რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანაში, ფარადი ლითონების მეორეული გადამუშავების სამმართველოს ქარხანაში მეორეული ალუმინის გამოდნობის დროს, რუსთავის ქიმიურ კომბინატსა და ქმიური ბოჭკოს ქარხანაში ძირითად სახეობათა პროდუქციის თვითღირებულება დაეგეგმაზე ნაკლებია და მნიშვნელოვნად დაბალია, ვიდრე შარშან. რესპუბლიკის მუხეზეი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოებში გაიზარდა საქსოვი დაზგების მწარმოებლობა.

წლის დამდეგიდან სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვება, გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით, 11 პროცენტით გაიზარდა.

მიმდინარე წლის დამდეგიდან რესპუბლიკის სამრეწველო საწარმოთა შუშაობის ანალიზი მოწმობს, რომ სამრეწველო წარმოების ზრდის მიღწეული სწრაფი ტემპი ახასიათებს მრეწველობის ყველა დარგს.

ცხრა თვის მანძილზე მიღწეული სამრეწველო წარმოების ზრდის ტემპის წლის ბოლომდე შენარჩუნებისათვის მეოთხე კვარტალში საშუალო სადღეღამისო წარმოება უნდა იყოს დაახლოებით იმ დონეზე, როგორიც მიმდინარე წლის სექტემბერში იყო.

1974 წელს პროდუქციის ზრდის ასეთი ტემპი და სამრეწველო პროდუქციის წარმოების გათვალისწინებული გადიდება 1975 წლისათვის ოგრეთვე 11 პროცენტით უზრუნველყოფს პროდუქციის ზრდას 1975 წელს, 1970 წლთან შედარებით, 39-40 პროცენტით. ესე იგი ხუთწლიანი გეგმის შესაბამ სკკპ XXIV ყრილობის დირექტივების დავალების დონეზე იქნება.

ამასთან თითბირზე აღინიშნა, რომ საგეგმო დავალებათა შესრულების დროს მთელი რიგი საწარმოებისა და დარგების მუშაობაში გამოვლენილია სერიოზული ნაკლოვანებანი და ხარვეზები.

ჯერ კიდევ მნიშვნელოვანია ისეთი საწარმოთა რაოდენობა, რომელმაც არ შეასრულეთ გეგმა მთლიანი პროდუქციის წარმოების გეგმა. მათ წლის დამდეგიდან სახელმწიფოს დაკლეს 38,8 მილიონი მანეთის პროდუქცია.

მთელი რიგი საწარმოები წლის დამდეგიდან სისტემატიურად ვერ ასრულებენ პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის გეგმას. ესენი არიან ტყიბულის შახტა „აღმოსავლეთი-2“, ზორგენის „ელექტროლემენტის“ ქარხანა, ფოთის ელექტრომანქანების გამძლეგრეგლების ქარხანა, სახეხი ჩარხების ქარხანა, ელექტრონულ-გამოსათვლელი აპარატურის სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოება. გარდაბნის მუყაოსრეფერადოების ქარხანა, ხაშურის საფეიერო-საგალანტერეო ფაბრიკა, „საქმშენნიღუსტიის“ ტრესტი, ამერეკავკასიის „მეტალურგმშენის“ ტრესტი, ბოგდანოვკის სამკერვალო ფაბრიკა, მარნეულის საფეიერო-საგალანტერეო ფაბრიკა და სხვ.

საბრეწველო საწარმოებმა, რომელმაც სახალხო მოხმარების საქონელს უშვებენ, საგეგმო ორგანიზაციებს დაუკლეს ნაწარმი, რომელზეც მოსახლეობის მოთხოვნილება ძალიან მაღალია. ცხრა თვეში მოიხმარებელს დაუკლეს 7,8 მილიონი მანეთის კულტურული დანიშნულებისა და საოჯახო ხმარების.

რესპუბლიკის საშინ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს 36 სამრეწველო საწარმოდან პროდუქციის რეალიზაციის ცხრა თვის გეგმა არ შეასრულეთ ოცი. ესენი: ბორჯომის, ინგილოს, ბაკურიანის, ბაზალეთის, ბოლნისის, ბოლნისის ფეროშენადნობთა, ბოლნისის, ბორჯომის, ბოლნისის, ბორჯომის, ბოლნისის, ბორჯომის

ღირსეულად დავამთავროთ განმსაზღვრელი წელი!

(დასასრული)

ნორმა, გარდაბნისა და გორის რაიონული მოსახლეობის საფეიქრები, შულავრის თევზის ფაბრიკა, დამატებითი სიმძლავრე ბაზრის საფეიქრო-საგალანტერეო ფაბრიკაში, შრომის ჰიგიენის ფაბრიკა, კარდანახის ღვინის ქარხანა, ახალციხის საკონსერვო ქარხანა, ბზიფის ხორცის კომბინატის მაცივარი, ბაღლინი, ბახვისა და ჭალის ხაზის ფაბრიკები. საერთაშორისო ექსპოზიციოდ გადაეცემოდა 634,5 ათასი ფაფარეული შერტი საერთო საარეგლო ფასთობის საკვლეველი სახლები, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები 36,5 ათასი მოსწავლისათვის, სამედიცინო ბიფები 980 ბავშვისათვის, პროფტექნიკური სასწავლებლები 1.650 მოსწავლისათვის, 750-საწოლიანი საავადმყოფოები და პოლიკლინიკები 500 პაციენტის მოეგებისათვის.

ახალი საწარმოების მშენებლობის, ძველი საწარმოების გაფართოებების, და მოქმედთა რეკონსტრუქციის გზით, სოფლის მეურნეობაზე საერთაშორისოდ გადაეცა მეფრინველეობის ფაბრიკები 29 ათასი მოქალაქისათვის, მეცხოველეობის, სადა ო ბ ა ს მსხვილფეხა-რქიანი პირუტყვისათვის, ღორისა და ცხვრისათვის, ფაფალეობის, ფოირნეული და ფორმობილია 13,8 ათასი ჰექტარი მიწები, გარდაიქმნა სარწყავი სატენიმები და გადიდდა მათი წყ ა-ფომარაგება 2,1 ათას ჰექტარზე, ამენებულია სათბურები 32 ათას კვადრატულ მეტრზე, ქალსათბერები, მარცვლეულსაცავები, მინერალური სასუქების საწყობები საბჭოთა მეურნეობებში.

შესრულებულია 2 პროკენტით მეტი სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები, ვიდრე გასული წლის 9 თვეში.

ფფალნენად და გადაჭარბებით შესრულდა ქალაქელურ დაბანდებათა და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმა მშენებლობებზე, რომლებსაც დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვთ რესპუბლიკისათვის — ეს არის თბილისის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური, ჩორუხის ბარიტის მაღარო, თბილისის „ელექტრონის“ ქარხანა, ქუთაისის საავტომობილო ქარხანა, ქუთაისის რეზინის ტექნიკური ნაწარმის ქარხანა, სოხუმის სახლთსაშენებელი კომბინატი, თბილისის ხილ-ბოსტნეულის კომბინატი, კრწანისის საბჭოთა მეურნეობის სასანთურე კომბინატი, ბზიფის ხორცის კომბინატი, ბათუმის, ბათუმისა და ფოთის ნავსადგურების მეფრინველეობის თაბრიკები, ტრანიფონის სარწყავი სისტემის მანიკი-ბოგადონიკის სარწყავი ქსელის რეკონსტრუქცია, ამ არხების რეკონსტრუქცია, რომლებიც წყალს იღებენ ფინარე, დიბიდიდან, და თბილისის მეტროპოლიტენი.

ეაგრამ ნაიანარიშო პერიოდში კაპიტალური მშენებლობის დარგში ყველ არსებითი ნაკლოვანებანი. არ მეტრულებოდა ძირითადად ფონდების ამოქმედების გეგმა. ამიტომ წლის ბოლოსდე დარჩენილ დროში ერთიანად მეტი ძირითადი ფონდები უნდა ამამოქმედოთ, ვიდრე წლის დამთავრებამდე.

არ არის უზრუნველყოფილი კაპიტალური დაბანდებათა ათვისების გეგმის შესრულება. ამ საქმეში ყველაზე დიდი ნაკოსტრეა აქვთ ხაშურ მასალათა მრეწველობის, მსუბუქი მრეწველობის, ვეგეტ ბ ი ს მრეწველობის, ხორცისა და ძძის მრეწველობის, დამაზადების, სასოფლო მშენებლობის სამინისტროებს, „საქსოფლტექნიკას“, „საქნათობმომარაგებასალიტს“ და სხვ.

თითბერზე გამოთქმული შეშფოთება სპეციალურ დაბანდებათა და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმა მშენებლობებზე, რომლებსაც დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვთ — ეს არის თბილისის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური, ჩორუხის ბარიტის მაღარო, თბილისის „ელექტრონის“ ქარხანა, ქუთაისის საავტომობილო ქარხანა, ქუთაისის რეზინის ტექნიკური ნაწარმის ქარხანა, სოხუმის სახლთსაშენებელი კომბინატი, თბილისის ხილ-ბოსტნეულის კომბინატი, კრწანისის საბჭოთა მეურნეობის სასანთურე კომბინატი, ბზიფის ხორცის კომბინატი, ბათუმის, ბათუმისა და ფოთის ნავსადგურების მეფრინველეობის თაბრიკები, ტრანიფონის სარწყავი სისტემის მანიკი-ბოგადონიკის სარწყავი ქსელის რეკონსტრუქცია, ამ არხების რეკონსტრუქცია, რომლებიც წყალს იღებენ ფინარე, დიბიდიდან, და თბილისის მეტროპოლიტენი.

ეაგრამ ნაიანარიშო პერიოდში კაპიტალური მშენებლობის დარგში ყველ არსებითი ნაკლოვანებანი. არ მეტრულებოდა ძირითადად ფონდების ამოქმედების გეგმა. ამიტომ წლის ბოლოსდე დარჩენილ დროში ერთიანად მეტი ძირითადი ფონდები უნდა ამამოქმედოთ, ვიდრე წლის დამთავრებამდე.

არ არის უზრუნველყოფილი კაპიტალური დაბანდებათა ათვისების გეგმის შესრულება. ამ საქმეში ყველაზე დიდი ნაკოსტრეა ხაშურ მასალათა მრეწველობის, მსუბუქი მრეწველობის, ვეგეტ ბ ი ს მრეწველობის, ხორცისა და ძძის მრეწველობის, დამაზადების, სასოფლო მშენებლობის სამინისტროებს, „საქსოფლტექნიკას“, „საქნათობმომარაგებასალიტს“ და სხვ.

თითბერზე გამოთქმულია შეშფოთება სპეციალურ დაბანდებათა და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმა მშენებლობებზე, რომლებსაც დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვთ რესპუბლიკისათვის — ეს არის თბილისის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური, ჩორუხის ბარიტის მაღარო, თბილისის „ელექტრონის“ ქარხანა, ქუთაისის საავტომობილო ქარხანა, ქუთაისის რეზინის ტექნიკური ნაწარმის ქარხანა, სოხუმის სახლთსაშენებელი კომბინატი, თბილისის ხილ-ბოსტნეულის კომბინატი, კრწანისის საბჭოთა მეურნეობის სასანთურე კომბინატი, ბზიფის ხორცის კომბინატი, ბათუმის, ბათუმისა და ფოთის ნავსადგურების მეფრინველეობის ფ

სრული თანხმობა

მოსკოვში ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკის მთავრობის დელეგაციის ფინის პეტრიდში გამართული შეხვედრისა და საუბრების დროს მხარეებმა დაწერილით გაუზიარეს ერთმანეთს ახალი პალესტინის პრობლემის შესახებ.

გამოთქვეა ერთსულოვანი აზრი, რომ მდგომარეობის სრული და საბოლოო პოლიტიკური მოწესრიგება, როგორც უნდა განხორციელდეს ენერგეტიკის ფარგლებში ახლო აღმოსავლეთში სამართლიანი და მტკიცე ვადიდობის დამყარების მიზნით, შეძლებელია მხოლოდ იმ პირობით, თუ უზრუნველყოფილი იქნება პალესტინის არაბი ხალხის კანონიერი უფლებები, კერძოდ თავისი ეროვნული სახელმწიფოს შექმნის უფლება. ამასთან დაკავშირებით მხარეებმა საჭიროდ მიიჩნიეს, რომ ახლო აღმოსავლეთის შესახებ ენევის ზაზავი კონფერენციაზე, რომლის უახლოესს ხანში მუშაობის განახლებისათვის ისინი ყოველ ღონეს იხმარენ, პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციის წარმომადგენლებმა დამოუკიდებელი მონაწილეობა მიიღონ ამ კონფერენციის სხვა მონაწილეთა თანაბარი უფლებებით.

მხარეებმა დაადასტურეს, რომ კმაყოფილი არიან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის XXIX სესიის მიერ მიღებული რეზოლუციით იმ საკითხზე, რომ პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაცია მიიწვიონ, „როგორც პალესტინელი ხალხის წარმომადგენელი მონაწილეობა მიიღოს გენერალური ასამბლეის პლენარულ სხდომებში პალესტინის საკითხის განხილვაზე“. ისინი ხელმძღვანელობენ იმით, რომ ეს გადაწყვეტილება ნიშნავს პალესტინის პრობლემის პოლიტიკური მნიშვნელობის საერთაშორისო აღიარებას.

მხარეებმა გამოთქვეს იმედი, რომ გენერალური ასამბლეის მომდინარე სესია მიიღებს კონსტრუქციულ გადაწყვეტილებებს, რომელიც ხელს შეუწყობს პალესტინელთა კანონიერი ეროვნული უფლებების უზრუნველყოფას ახლო აღმოსავლეთში სამართლიანი და მტკიცე მშვიდობის დამყარებისათვის საერთო მეცადინეობის ფარგლებში.

საკონსულტაციო შეხვედრა

ვარშავა, 18 ოქტომბერი. (საკ-დესი). 17 ოქტომბერს ვარშავაში მუშაობას განაგრძობდა საკონსულტაციო შეხვედრა, რომელიც ეძღვნება ევროპის კომუნისტური და მუშათა პარტიების თანამონაწილეობის განხილვას.

შეხვედრის მუშაობის მეორე დღეს გამოვიდნენ კომუნისტური და მუშათა პარტიების წარმომადგენლები. გერმანიის სოციალისტური ერთიანი პარტიის სახელით — გ. აქსენი; საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის სახელით — ჟ. ანანა; ოუგოსლავიის კომუნისტთა კავშირის სახელით — ა. გრლიჩკოვი; თურქეთის კომუნისტური პარტიის სახელით — ა. სეიდანი; ესპანეთის კომუნისტური პარტიის სახელით — ფ. მელენორა; ირლანდიის კომუნისტური პარტიის სახელით — ტ. ოდონელი; საბერძნეთის კომუნისტური პარტიის სახელით — ა. ფანტელოსი; შვეიცარიის შრომის პარტიის სახელით — ი. ლეტლაიტერი; ავსტრიის კომუნისტური პარტიის სახელით — ე. შარეიტ; ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის სახელით — ვ. ბილაკი; ნორვეგიის კომუნისტური პარტიის სახელით — ფ. ბ. კრუტსენი; შვეიცარიის პარტია-შვეიცარიის კომუნისტების სახელით — ლ. ბერნერი; რუმინეთის კომუნისტური პარტიის სახელით — შ. ანდრეი, სან-მარინოს კომუნისტური პარტიის სახელით — ე. გასპარონი; უნგრეთის სოციალისტური მუშათა პარტიის სახელით — ბ. პულაი, ლუქსემბურგის კომუნისტური პარტიის სახელით — დ. ურბანი; პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის სახელით — ვ. ბაბიუხი; ფინეთის მშრომელი ხალხის პროგრესული პარტიის სახელით — ა. პარტასიდისი.

შეხვედრა მიმდინარეობს ერთობრივად ინტერესების და შეგობრული თანამშრომლობის ვითარებაში.

პორტუგალიის პრეზიდენტის გამოსვლა

ნიუ-იორკი, 18 ოქტომბერი. (საკდესი). პორტუგალიის პრეზიდენტი ფრანსისკუ კოშა გომეში, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმყოფება, ეწვია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას. იგი მიიღო გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა კ. ვალდჰაიმმა და ესაუბრა მას. შემდეგ პორტუგალიის პრეზიდენტმა სიტყვით მიმართა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის XXII-ე სესიის მონაწილეებს.

პრეზიდენტმა საერთაშორისო გაერთიანებას აღუთქვა, რომ მისი ქვეყნის მთავრობა თანმიმდევრულად განახორციელებს დეკოლონიზაციის კურსს, რომელსაც საფუძვლად უდევს 25 აპრილის რევოლუციის იდეალები. ჩვენ ვაპირებთ, — განაცხადა მან, მთლიანად აღმოვფხვრათ მხუთავი ატმოსფერო, რომელიც ადგილობრივ ოფიციალურ ადამიანებს ანუბილებდა. ამ ატმოსფეროს ერთ-ერთ ძირითადი ელემენტი, — ალბათ, ეს ეს ... ...

პოეზიის დღე — რუსთაველის დღე

19-დან 28 ოქტომბრამდე საქართველოში გაიმართება პოეტური ხალხის დიდი დღესასწაული „პოეზიის დღე — რუსთაველის დღე“.

ქართული ლექსის სამშობლოში ალღუმი ისევ მესხეთში, ასპინძის რაიონის სოფელ რუსთავში დაიწყება. მრავალი სტუმარი შეიკრიბება შოთა რუსთაველის ძეგლთან. ქართველი მწერლები და სხვადასხვა რესპუბლიკებიდან ჩამოსული პოეტები ლექსთა შეჯიბრებაში მიიღებენ მონაწილეობას. კვირას, 20 ოქტომბერს მესხეთ-ჯავახეთში გაიმართება პოეზიის ხალამოები.

საქართველოში კიდით-კიდემდე აღიერდება ქართული ლექსი. ეს ოქნება ქუთაისში, თუ სოხუმში, ბათუმში თუ ცხინვალში, თელავში თუ ყვარელში...

ლექსის დღესასწაულის დასკვნითი ხალამი 28 ოქტომბერს დედაქალაქში გაიმართება.

დილარ ივარდავა

ოდე ჩემს რესპუბლიკას

I

შენი ლომის ფაფარი,
შენი ვეფხვის პერანგი,
რაც შემქონა,
რაც არი, —
ბერწავდი თუ კერავდი, —
ხალიბური ნაცარით,
ცეცხლით
ფოლადს კვერავდი,
ილვწოდი თუ იწეოდი,
მნათობივით ელავდი
და ყოველი იცოდი:
ღამე რატომ ათენე,
ან დღე რისთვის ალამე,
ალარა თუ ამრთელი,
მტერიც მტვრისებრ ალგავეჰე, მოხულხარ ხიდანა,
ძელქვავ, ფოლადიანო.
ხელავ, გზაზე იდარა
და წინ უნდა იარო!
უკვე ცხადზე ცხადია,
მიზანი თუ ოცნება, —
ახლა რაც გვაბადია,
მზეზე აიტყორცნება.
მაგრამ მეტის შენება,
დახტურ ჩვენი ვალია!
ყოველი დღის თენება,
თითოეოს ლალის თვალია:
შუქთა ჩქერი ჩქრიალებს,
ითაფლება, ტბორდება,
ახე, ახე იარე,
ალარ განმეორდება,
თუ ხანდახან შენი გზა
გაამრუდეს ძალათი,
ამგვარ წადილს შერიხვა,
რადგან არის ლალატი.
ქართველთ დიდი ხახელი
იყო, რჩება მარადის,
მზის ელვარე ნახევი
ხომ დროშაა პარადის.
ალ ჩვენი ნუგეშიც
რწმენა —
ხუნთქვად, ამედად,
ხასხლთან ერთად გულებში
ღელვით მოედინება.

* * *

შე უკვდავო მცენარევ,
შუმლი სასაცილოა! —
გზა განვლილი, მღელვარე,
ვებერთელი ტილოა.
ხალხი არის მხატვარი,
(ადრე ტანჭვით უვლიან),
ბაიხედე, რაც არი,
მიხი დახატულია.
შრომა ახე ალალი.
ციხარის ნათელს ვადარე, —
ცისარტყელა ყალამით
ალერადებს მთა და ველს.

II

რესპუბლიკავ ჩემო.
რესპუბლიკავ ახე, —
ასწი დროშა ზემოთ,
მზის სიცოცხლით ხავხე.

გზა — ნამგალს და ჩაქუჩს,
ომი — ომს და ხმალს, —
გამდერებდეს ნაუქს
ნაუქრობი ხმა.
ხვალის ფიქრი გათბობს
და შენც ოყავ მზად,
შრომის გზაა მარტო,
სასიცოცხლო გზა.
რესპუბლიკავ ჩემო,
რესპუბლიკავ, ახე, —
დროშა ასწი ზემოთ,
მზის სიცოცხლით ხავხე.

III

ჩაიბ თუ ვენახია,
არაგვი თუ ენგური,
ხად ხაქმისთვის გვეძახან,
ვინც ხამშობლოს
ერთგულია. —
მაღარო თუ ანძებია,
ყანა —
მხარ-მკლავ გახაშლელი,
ხად მომულის განძებია,
ანდა
ქარხნის დაზგა გველის, —
დავდგეთ მტკიცედ,
განა რიდით,
ხად დგებიან ათახები,
ჩვენი საქმე მეხამრიდი
იყოს ქვეყნად ძმათა გზების.

IV

ათახი მოიხრა,
შენ კი მძლე გადარჩი,
მტერს ვერავგს, მოიხარს
ლალი თუ ბადახში
ხურდა წარეტაცა,
თვალს ხერიდა რომელიც,
ხიმდიდრე ქვეყნის და
ხემდიდრე მშრომელის.
გმირობა ხომ არის,
რაც დღემდე შეხდელია,
მონაპოვარიც:
ჭაბუკი, დღეგრძელი,
მზეს ხვდები
ბრდღვიალას,
პრომეთეს თვისებით —
თახივით პირთამდე
ხიცოცხლით ავხები.

V

რესპუბლიკავ, წინ!
ოყავ ხუნთქვა ახლის!
გვაამაყებს:
ვინ?
— ეს მშრომელი ხალხი.
რესპუბლიკავ, დედავ,
მზე ფიალით შეხვი,
ვხედავთ,
ყველა ვხედავთ,
უმკნონ გაქეს ფეხვი.
რესპუბლიკავ, ჩქმო,
რესპუბლიკავ, ახე!
ასწი დროშა ზემოთ,
მზის სიცოცხლით ხავხე.

გასაუბრება თაოგასთან

ამ უმაღლესი ნატვრის
აცსადებაა, მკერა,
ხამშობლო — რწმენა, ხატი,
ხამშობლო მზე და კერა!
ხამშობლო იგი მარად,
ქვეყნად ერთია, ერთი!
ჩვენი ხინდისი, ფარი,
ჩვენი ნამდვილი ღმერთი.
დაგვაქვს ხამშობლოს
ტრფობა,
არა ხარკად და ღალად, —
ქართველი გმობს და გმობდა
ქვეყნად ყოველგვარ ღალატს!
დედა ხამშობლოს ღალატს,
ხალხის ორგულს და ვერაგს,
არა და არა, არა!
ვერა და ვერა, ვერა!
ვერცა ითვისებს წუთით,
ვერ აპატიებს წამით, —
ოყოს მფლობელი სუნთქვის,
მხილველი დღის თუ ღამის.
ყველაზე ძვირად ულირს
შშობელი მიწა ქართველს.
წყველა და კრულვა ულირს,
ვერ ვერეტდეს ხვალის
ნათელს!
და... ხაჭირო, ვიცით,
ვიაროთ წმინდად, მაღლით,
შეეკრბით ერთი ფიცით —
ხამშობლოს ტრფობით
ალღით.

მალე, სულ მალე, მალე!
შეეკალთ ნათლის კარებს
და ხაქართველოს ხვალე,
შენსას მოუხმენ ზარებს.
შენსას!
ნათელო თვალის,
ნახავს ფერებს ბრუნვას, —
უპირველესი ვალი
ხამშობლოზეა ზრუნვა,
უდიადესი პანგი,
უდიადესი ფერი,
არის მწვერვალთა რანგის
და მომავლისთვის მღერის:
განა ხიტყვით ან ენით,
განა ახე ან ყალბად —
ხაქმით და ახე რწმენით
ივლი, წინ ივლი, ალბათ.
— ალბათ, კი არა, შეხლეს!
გჯეროდეს, მუდამ გწამდეს,
ახლა ხამშობლო შენზე,
ამედს ამყარებს ამდენს.
ჩემო თაობავ,
რწმენით! —
ახალი ხიო დაბჭრის, —
არა ხიტყვით და ენით —
ხალხს ვემსახუროთ ხაქმით.
...ზღვათა მღელვარე წიალ
ელავს ამაყი გემი —
გემი — დღეს ვიტყვი:
— დიახ!
ეს ხამშობლოა ჩემი!

ცოდნას ეუფლებიან ხვალინდელი კედაგოგები

1.000 ქალიშვილი და ბაბუკი ხწავლობს თელავის იაკობ გოგებაშვილის ხახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში. მათ განკარგულებაშია კარგად აღჭურვილი კაბინეტები და ლაბორატორიები. შუშაობს დღის, ხალამოსა და დაუსწრებელი ხწავლების განყოფილებები.

სტუდენტები სპეციალობას უფლებიან ისტორია-ფილოლოგიის, ფიზიკა-მათემატიკის, რუსული ენისა და ლიტერატურის და ხხვა ფაკულტეტებზე.

* * *

ხურათებზე: დაწყებითი განათლების ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტები ლაბორატორიულ მეცადინეობაზე ბიოლოგიის კაბინეტში.

შ. პრიმსკის ფოტო (ხაქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ჯანმრთელობა — ბავშვებს

მზარდი მომავლის ადამიანი — მშენებელი პატრიოტი. ჰარმონიულად განვითარებული ბავშვთა ბედნიერება მათს ჯერეოვან აღზრდაშია. ამიტომ არის, რომ ჩვენთან ყოველწლიურად იხსნება ახალი სკოლები და ბაღები, სპორტული მოედნები, სამკურნალო დაწესებულებები. დიდი ყურადღება ექცევა ნორჩების ჯანმრთელობას.

ბავშვთა პირის ღრუს სანაციის (გაჯანსაღების) საქმეში მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადაიდგა. წინა წლებთან შედარებით მარტო თბილისის სკოლის მოსწავლეების (1970 წ.) გამოკვლევებმა ცხადყო, რომ 10004 შესწავლილი მოსწავლიდან კარიესით (ჭიანჭაბი კბილები) დაავადებული იყო 6737 მოსწავლე, ესე იგი 67,4 პროცენტი.

მიზნად დავისახეთ თვითეული ბავშვის შემოწმების შემდეგ დაგვეწყო მათი პირის ღრუს გეგმიანი, სისტემაბური და თანმიმდევრული გაჯანსაღება. თბილისის სკოლების მოსწავლეების 1973 წლის შემოწმების შედეგად გამოირკვა, რომ 10.654 მოსწავლიდან კარიესით დაავადებული იყო — 4.402.

ამჟამად ბავშვთა პირის ღრუს გაჯანსაღების საკითხი საგრძნობლად გაუმჯობესდა, მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ სკოლების სტომატოლოგებს ბევრი ხელისშემშლელი პირობები აქვთ მუშაობაში. აქედან შეუვიძლია დავასახელოთ შემდეგი: სკოლის სტომატოლოგების უმრავლესობა არ არის მომარაგებული საჭირო იარაღებითა და მედიკამენტებით, ძასალის უქონლობის გამო ვერ აკეთებენ ვერცხლის ამალგამის ბეჭენებს (პლომბებს), ეს მაშინ როცა მოსკოვში, ლენინგრადსა და სხვა ქალაქებში ბავშვებს ძირითადად ვერცხლის ამალგამის ბეჭენებს უკეთებენ.

ზოგიერთი სკოლის დირექცია და პედაგოგები სტომატოლოგებს ბავშვების მკურნალობის ნებას არ აძლევენ, რაც ძალზე უშლის ხელს ბავშვთა პირის ღრუს გეგმიან ხანაციას. აქ იმის მტკიცებას არ მოვყვებით, თუ რა დიდი ზიანი მოაქვს ორგანიზმისათვის დაზიანებულ კბილებს. ამიტომ საჭიროა ქალაქის ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების განყოფილების ერთობლივი ღონისძიებით მაინც მოწესრიგდეს ეს საკითხი.

კიდევ ვხედავთ ისეთ ფაქტებს, როცა სკოლის სტომატოლოგები ბავშვთა პირის ღრუს დამუშავებას მოსამზადებელი კლასიდან იწყებენ. ეს იმაზე მეტყველებს, რომ ზოგიერთი სტომატოლოგი თავის ტერიტორიაზე მდებარე საბავშვო ბაღების აღსაზრდელებს არ ემსახურება. იმისათვის, რომ ეს ნაკლოვანი მხარე დროულად აღმოვფხვრათ, მიმდინარე სასწავლო წლიდან სკოლაში მესულ მოზარდის ინდივიდუალურ ბარათში მათი პირის ღრუს მდგომარეობის შესახებ ხელს ფაფერდეს ექიმი სტომატოლოგიც.

სკოლის სტომატოლოგები მგზავრობენ ერთ სკოლიდან მეორეში. ეს ამცირებს მათ საქმიანობას. ამიტომ ეს საკითხი ადგილობრივ ორგანოებმა ადგილზე უნდა გადაწყვიტონ.

ბავშვთა ბაღებში ბავშვებს ეძლევა ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი... ეს ასეა, ეს ასეა, ეს ასეა... ეს ასეა, ეს ასეა, ეს ასეა... ეს ასეა, ეს ასეა, ეს ასეა